

ការផ្លាស់ប្តូរទៅរកសេដ្ឋកិច្ច បៃតងបន្ទាប់ពីកូវីដ ១៩

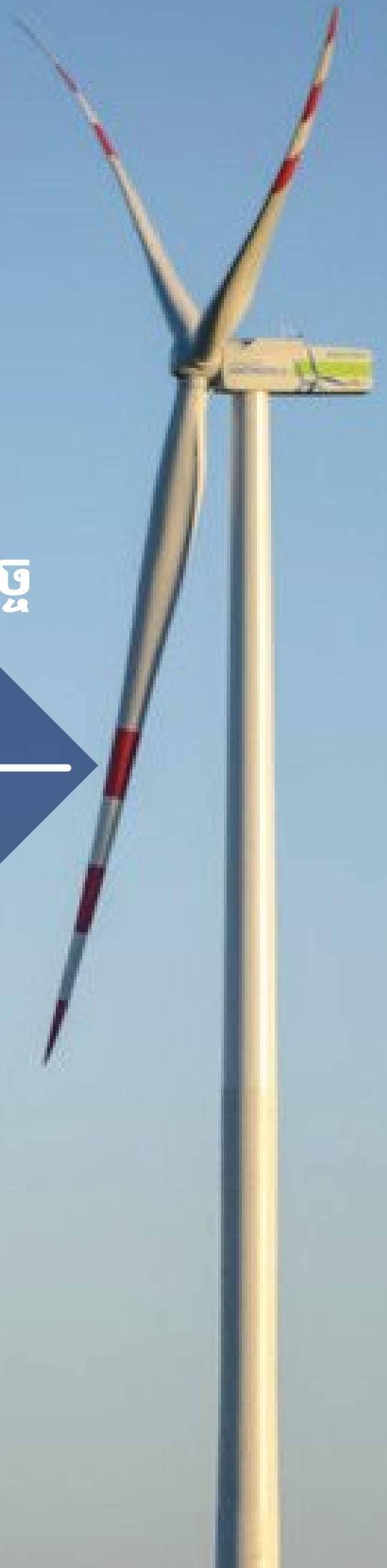
Toolkit for Parliamentarians

ASEAN PARLIAMENTARIANS
FOR HUMAN RIGHTS

Hanns
Seidel
Foundation

ឱកាសនៃ "ការកសាងឡើងវិញល្អប្រសើរជាងមុន"

ជំងឺរាតត្បាត កូវីដ ១៩ និងវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចជាបន្តបន្ទាប់របស់វាបានបង្ហាញពីភាពបរាជ័យនិងភាពផ្ទុយស្រុយនៃប្រព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចរបស់យើងដែលបានផ្តល់អាទិភាពដល់ផលប្រយោជន៍អាជីវកម្មជាសាធារណៈមនុស្សនិងបរិស្ថានបានធ្វើឱ្យវិសមភាពកាន់តែស៊ីជម្រៅនិងបរាជ័យក្នុងការការពារអ្នកដែលងាយរងគ្រោះបំផុត។

ដើម្បីជាសះស្បើយពីវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចដែលបណ្តាលមកពីជំងឺរាតត្បាតឥឡូវនេះប្រទេសទាំងឡាយកំពុងអនុវត្តវិធានការស្តារឡើងវិញដើម្បីជំរុញសេដ្ឋកិច្ចរបស់ពួកគេ។ ប្រភេទនៃគំរូសេដ្ឋកិច្ចដែលវិធានការទាំងនេះនឹងគាំទ្រគឺមានសារៈសំខាន់ក្នុងការកំណត់អនាគតរបស់យើងហើយពេលនេះបង្ហាញពីឱកាសដ៏ល្អមួយដើម្បីបំបែកចេញពីអតីតកាលហើយផ្លាស់ប្តូរឆ្ពោះទៅរកសេដ្ឋកិច្ចដែលយុត្តិធម៌មាននិរន្តរភាពនិងភាពធន់។

ការផ្លាស់ប្តូរឆ្ពោះទៅរកសេដ្ឋកិច្ចបែបតងគឺជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់នៃ "ការកសាងឡើងវិញឱ្យប្រសើរឡើង" ។

ការសះស្បើយឡើងវិញបែបតងគឺជាការអនុម័តវិធានការណ៍ដែលមានគោលបំណងបង្កើនល្បឿនការស្តារសេដ្ឋកិច្ចឡើងវិញព្រមទាំងកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់និងជួយកាត់បន្ថយការឡើងកំដៅផែនដី។

:វិធានការផ្តោតលើការផ្លាស់ប្តូរពីឧស្សាហកម្មដែលពឹងផ្អែកលើឥន្ធនៈហ្វូស៊ីល (ដូចជាប្រេង ធុនថ្ម និង ឧស្ម័ន) ហើយជំនួសឱ្យការអភិវឌ្ឍនៃថាមពលស្អាតនិងកកើតឡើងវិញដូចជាថាមពលព្រះអាទិត្យ ថាមពលកំដៅក្នុងផែនដី ថាមពលខ្យល់ និង រាវអគ្គិសនី។

អត្ថប្រយោជន៍នៃការសះស្បើយឡើងវិញបែបតង

កំណត់ការឡើងកំដៅផែនដី:

អាស៊ីអាគ្នេយ៍ស្ថិតក្នុងចំណោមតំបន់ដែលងាយរងគ្រោះបំផុតនៅលើពិភពលោកចំពោះផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុកំរាមកំហែងដល់ការទទួលបានអាហារទឹកនិងធនធានធម្មជាតិដទៃទៀតហើយទំនងជានាំឱ្យមានជម្លោះភាពក្រីក្រនិងជំងឺរាតត្បាត។

ក្របខ័ណ្ឌនៃការស្តារឡើងវិញគ្រប់ជ្រុងជ្រោយរបស់អាស៊ានទទួលស្គាល់ថា "ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុកំណត់ឱ្យហានិភ័យជាមូលដ្ឋានដល់អាស៊ាន" ហើយថា "វិធានការដើម្បីកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុគួរតែត្រូវអនុវត្តជាបន្ទាន់" ។

ជាមួយនឹងពេលវេលាផុតកំណត់ដើម្បីរក្សាកំដៅផែនដីក្រោម ១.៥ °C ដូចដែលបានព្រមព្រៀងនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងទីក្រុងប៉ារីសវាមានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់ក្នុងការជំរុញគោលនយោបាយឆ្ពោះទៅរកការងើបឡើងវិញបែបតងជាបន្ទាន់។

ការកសាងការស្រុះស្រួលឡើងវិញលឿនជាងមុននិងសេដ្ឋកិច្ចមានភាពរឹងមាំជាងមុន៖

- ដោយរក្សាសីតុណ្ហភាពសកលឱ្យបានល្អក្រោម ២ °C អ្នកជំនាញបានគណនាថាអាស៊ានអាចជៀសវាងការធ្លាក់ចុះ ២៥% នៃផលិតផលក្នុងស្រុកសរុបរបស់ខ្លួននៅចុងសតវត្សនេះ។
- ការប្រើប្រាស់មូលនិធិស្តារឡើងវិញនៃជំងឺ កូវីដ ១៩ ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យអាកាសធាតុអាចការពារការកើនឡើងនូវនិរន្តរភាពនៃកម្រិតបំណុលក្នុងតំបន់នៅពេលឆ្លើយតបទៅនឹងវិបត្តិដែលបណ្តាលមកពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុដូចជាព្យុះទីហុងដំងើរភាពត្បាតទឹកជំនន់។
- ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីបានប្រមាណថាការចំណាយដើមទុនចំនួន ១៧២ ពាន់លានដុល្លារនៅតំបន់សំខាន់ៗដែលមិនប៉ះពាល់ដល់អាកាសធាតុដូចជាថាមពលស្អាតអាចបង្កើតការងារបាន ៣០ លានកន្លែងនៅអាស៊ីអាគ្នេយ៍នៅឆ្នាំ ២០៣០ ។

វិធានការដើម្បីលើកកម្ពស់ការស្រុះស្រួលឡើងវិញបែតង

ការឧបត្ថម្ភធនរបស់រដ្ឋាភិបាលឬការកាត់បន្ថយពន្ធសម្រាប់ផលិតផលដែលមិនប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាន៖ ឥណ្ឌូនេស៊ី និង ហ្វីលីពីនបានចេញនូវការកាត់បន្ថយពន្ធសម្រាប់ឧស្សាហកម្មនិងសហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យមដែលទទួលយកគម្រោងថាមពលកកើតឡើងវិញ។

ការដំឡើងពន្ធលើផលិតផលដែលបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់បរិស្ថាន៖ សិង្ហបុរី ត្រូវបានគេរំពឹងថានឹងបង្កើនអត្រាពន្ធប្រេងឥន្ធនៈរហូតដល់ ១៥% ក្នុងមួយលីត្រដែលជាផ្នែកមួយនៃការគាំទ្រដល់ថយន្តអគ្គិសនី។

ការវិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធថាមពលស្អាត៖ ឥណ្ឌូនេស៊ី ម៉ាឡេស៊ី និង សិង្ហបុរី បានចាត់វិធានការដើម្បីពន្លឿនការផលិតថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យដូចជាការតំឡើងបន្ទះសូឡាណៅលើដំបូលភ្លើងតាមចិញ្ចើមផ្លូវ LED និងខ្សែបញ្ជូន។

ការវិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដឹកជញ្ជូនស្អាត៖ ហ្វីលីពីនបានផ្តល់ថវិកាដើម្បីអភិវឌ្ឍចិញ្ចើមផ្លូវដែលអាចចូលដំណើរការបាននិងផ្លូវកង់ដែលត្រូវការពារ។

ការលើកទឹកចិត្តសម្រាប់ថយន្តអគ្គិសនី៖ ប្រទេសសិង្ហបុរីបានដាក់ការបញ្ចុះតម្លៃឡើងវិញលើការចុះឈ្មោះនិងពន្ធផ្លូវសម្រាប់ម្ចាស់យានយន្តអគ្គិសនីក្នុងកំឡុងពេលមានជំងឺរាតត្បាត។

ការលើកទឹកចិត្តសម្រាប់ថាមពលស្អាតនិងឧបករណ៍អេឡិចត្រូនិកដែលជួយសន្សំសំចៃថាមពល៖ សិង្ហបុរីបានផ្តល់ប័ណ្ណទូទាត់គ្រួសារសម្រាប់ឧបករណ៍ប្រើប្រាស់ថាមពលនិងទឹកដូចជាទូទឹកកកដែលមិនប៉ះពាល់អាកាសធាតុឧបករណ៍ទឹកផ្តាសាយដែលមានប្រសិទ្ធភាពចំពោះទឹកនិងអំពូល LED ។

ការគាំទ្រសម្រាប់ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវអគារនិងលំនៅដ្ឋានបែតងថ្មី៖ សិង្ហបុរី មានគម្រោងបង្កើនប្រសិទ្ធភាពថាមពលអប្បបរមានៃអគារថ្មីនិងដែលមានស្រាប់ដូច្នោះយ៉ាងហោចណាស់ ៨០% នៃអគារសិង្ហបុរីនឹងមានពណ៌បែតងនៅឆ្នាំ ២០៣០ ។

ការផ្តល់មូលនិធិដល់ការស្រាវជ្រាវនិងការអភិវឌ្ឍស្នាត៖ ប្រទេសថៃបានអនុម័តគម្រោងតម្លៃជាង ១ ពាន់លានដុល្លារសម្រាប់ខ្សែសង្វាក់ផ្គត់ផ្គង់ការស្រាវជ្រាវនិងការអភិវឌ្ឍយានយន្តអគ្គិសនី។

ការវិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធធម្មជាតិនិងលំហែបែតង៖ សិង្ហបុរីបានលះបង់ធនធានដើម្បីកែលម្អទេសភាពធម្មជាតិរបស់ប្រទេស។

ការបណ្តុះបណ្តាលឡើងវិញដល់កម្មករបែតងនិងការបង្កើតការងារបែតង៖ មិនមានឧទាហរណ៍ពីអាស៊ីអាគ្នេយ៍ទេប៉ុន្តែប៉ាគីស្ថានបានអនុម័តគម្រោងបែតងសម្រាប់យុវជនស្ត្រីនិងកម្មករដែលគ្មានការងារធ្វើប្រចាំថ្ងៃដើម្បីប្រាក់ចំណូលពីអន្តរាគមន៍ផ្នែកលើធម្មជាតិដូចជាដាំដើមឈើបង្កើនការការពារព្រៃឈើធម្មជាតិ និងកែលម្អអនាម័យទឹក។

ការគាំទ្ររបស់រដ្ឋាភិបាលតាមលក្ខខណ្ឌចំពោះអាជីវកម្មដែលបំពុលដោយខ្សែពណ៌បែតងដែលភ្ជាប់ជាមួយ៖ គ្មានឧទាហរណ៍ពីអាស៊ីអាគ្នេយ៍ទេប៉ុន្តែប្រទេសបារាំងរួមបញ្ចូលលក្ខខណ្ឌសម្រាប់កញ្ចប់ជួយសង្គ្រោះដល់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរណ៍ Air France ដូចជា៖ កាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នកាបូនិកក្នុងអ្នកដំណើរម្នាក់ក្នុងមួយគីឡូម៉ែត្រនៅឆ្នាំ ២០៣០ និងកាត់បន្ថយការបញ្ចេញឧស្ម័នក្នុងស្រុកនៅចុងឆ្នាំ ២០២៤ ។

វិធានការដើម្បីចៀសវាងព្រោះវារួមចំណែកដល់ការឡើងកំដៅផែនដីរួមមាន

ការគាំទ្រដល់អាជីវកម្មដែលបំពុលដោយមិនមានខ្សែពណ៌បែតងដែលភ្ជាប់ជាមួយឬតម្រូវការដើម្បីអនុម័តការអនុវត្តដែលមានលក្ខណៈការពារអាកាសធាតុដែលងាយស្រួលជាង៖ ប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ីបានផ្តល់ការចាក់ដើមទុនរដ្ឋដល់ក្រុមហ៊ុន PT Pertamina (ប្រេងនិងហ្គាស) Garuda Indonesia (ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរណ៍) និង PLN (អគ្គិសនី) សរុបច្រើនជាង ៦,២៩ ពាន់លានដុល្លារដោយគ្មានលក្ខខណ្ឌ។

ការផ្តល់ការឧបត្ថម្ភធនឬការលើកលែងចំពោះថ្លៃដើមឧស្សាហកម្មដែលបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់បរិស្ថាន៖ ប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ីបានផ្តល់ការបញ្ចុះតម្លៃប្រេងឥន្ធនៈចំនួន ២ លានដុល្លារដល់ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរណ៍នៅទូទាំងអាកាសយានដ្ឋានចំនួន ៩ ។

ការផ្តល់ការឧបត្ថម្ភធនឬការកាត់បន្ថយពន្ធសម្រាប់ផលិតផលដែលប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាន៖ ឥណ្ឌូនេស៊ីបានបន្ទាបតម្លៃអគ្គិសនីក្នុងស្រុកដែលផលិតដោយឥន្ធនៈហ្វូស៊ីលនិងឧស្ម័នឧស្សាហកម្ម។

ការធ្វើឱ្យខូចស្តង់ដារបរិស្ថាន៖ ហ្វីលីពីនបានដកបម្រាមលើការដឹកយកវីធីតាមបទបញ្ជាលេខ ១៣០ ។

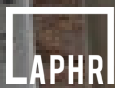
តើសមាជិកសភាទាំងឡាយអាចធ្វើអ្វីបាន?

- ការប្រើប្រាស់របាយការណ៍របស់ APHR “ការកសាងឡើងវិញឱ្យប្រសើរឡើង” ៖ ការផ្លាស់ប្តូរអាស៊ីអាគ្នេយ៍ទៅជាសេដ្ឋកិច្ចបៃតងបន្ទាប់ពីកូវីដ ១៩ ដើម្បីលើកកម្ពស់ការអនុម័តគោលនយោបាយស្តារបៃតងដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ
- ជម្រុញឱ្យរដ្ឋាភិបាលរបស់អ្នកបញ្ជូនគោលដៅ NDC ប្រកបដោយមានមហិច្ឆតាបន្ថែមទៅកិច្ចព្រមព្រៀងប៉ារីស
- ផ្តល់អាទិភាពដល់ការបែងចែកថវិកាលើថាមពលកើតឡើងវិញ ការដឹកជញ្ជូនសាធារណៈ ប្រសិទ្ធភាពថាមពល រថយន្តអគ្គិសនីនិងវិស័យសំខាន់ៗដទៃទៀតនៃសេដ្ឋកិច្ចដែលមានកាបូនទាប
- ការលើកកម្ពស់ការវិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធធម្មជាតិនិងតំបន់បៃតងដើម្បីការពារការខូចខាតដែលអាចកើតមានពីគ្រោះមហន្តរាយទាក់ទងនឹងអាកាសធាតុដូចជាទឹកជំនន់
- ការតម្លឹងថ្លៃនៃការអភិវឌ្ឍដោយប្រើប្រាស់ផ្សេងៗដែលប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថាននិងសិទ្ធិមនុស្សជាសាធារណៈនិងគោលនយោបាយដែលប៉ះពាល់ដល់បរិស្ថានដទៃទៀត
- ការលើកកម្ពស់ការចូលរួមរបស់ពលរដ្ឋប្រកបដោយអត្ថន័យដើម្បីធានាបាននូវការសះស្បើយឡើងវិញបៃតងដែលគាំទ្រសិទ្ធិមនុស្សរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ
- ជួបប្រជុំអ្នកបោះឆ្នោតដើម្បីស្វែងយល់ពីកង្វល់អាកាសធាតុបន្ទាន់បំផុតរបស់ពួកគេហើយលើកបញ្ហាទាំងនេះទៅរដ្ឋាភិបាល និង
- ការប្រើប្រាស់គណៈកម្មការសភានិងការដៃគូកែប្រែកែប្រែកែបញ្ហាអាកាសធាតុនិងអត្ថប្រយោជន៍នៃសេដ្ឋកិច្ចបៃតង។

សម្រាប់អនុសាសន៍ជាក់លាក់របស់ប្រទេសសូមចុចនៅទីនេះ៖ [ឥណ្ឌូនេស៊ី](#) [ម៉ាឡេស៊ី](#) [ហ្វីលីពីន](#) [សិង្ហបុរី](#) [ថៃ](#) [និងទីម័រខាងកើត](#)

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម៖

- • “កសាងឡើងវិញឱ្យប្រសើរឡើង”៖ ការផ្លាស់ប្តូររបស់អាស៊ីអាគ្នេយ៍ទៅជាសេដ្ឋកិច្ចបៃតងបន្ទាប់ពីកូវីដ ១៩
- [ការឆ្លើយតបទៅនឹងជំងឺកូវីដ ១៩៖ សេចក្តីថ្លែងការណ៍របស់សមាជិកសភាអាស៊ាន](#)
- សូមទាក់ទងតាម៖ info@aseanmp.org

**ASEAN PARLIAMENTARIANS
FOR HUMAN RIGHTS**

SEPTEMBER 2021

**Hanns
Seidel
Foundation**